

**Коррупцияни олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича
«Йўлқурилиш» Акциядорлик Жамияти
СИЁСАТИ**

I. Умумий тавсиф, муаммолар ва уларни ҳал қилиш йўллари Коррупцияни олдини олиш ва унга қарши курашиш бўйича «Йўлқурилиш» Акциядорлик Жамиятининг сиёсати (кейинги ўринларда - «Жамият сиёсати» деб аталади) Ўзбекистон Республикасининг «Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида»ги Қонуни асосида ишлаб чиқилган.

«Йўлқурилиш» Акциядорлик Жамиятининг 2023 йил 19 04 даги 15ч/сонли буйруғи билан тасдиқланган «2022-2024 йилларда коррупцияга қарши курашиш бўйича «Йўлқурилиш» Акциядорлик Жамиятининг тадбирлар Дастури» мазкур Жамият сиёсатининг таркибий қисми ҳисобланади.

Асосий мақсад: «Йўлқурилиш» Акциядорлик Жамияти (кейинги ўринларда - Жамията деб юритилади) марказий апарати ва тизимдаги (таъсисчилигидаги) муассасаларида коррупцияга қарши курашиш тизимини янада такомиллаштириш, шунингдек коррупцияга қарши курашишда ходимларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириш, уларда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантиришдан иборат.

Жамият сиёсати:

- коррупцияга қарши курашиш механизмларини, шу жумладан унинг ташкилий - ҳуқуқий инструментларини такомиллаштиришни;
- коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар учун қонунда белгиланган жазонинг муқаррарлигини;
- ҳар бир раҳбар ва ходим онгида коррупцияга нисбатан муросасизлик ҳиссини шакллантиришни;
- коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик содир этиш хавфини минималлаштириш ва бартараф этишни;
- ходимлар фаолиятида коррупцияга оид ҳуқуқбузарлик ҳолатларини келтириб чиқарувчи мезонлар, сабаб ва шароитларни аниқлашга қаратилган ички кузатув ва назорат тадқиқотлари олиб боришни;
- ҳуқуқни қўллаш ва ҳуқуқ ижодкорлиги фаолиятида коррупцион кўринишларга олиб келиши мумкин бўлган идоравий норматив ҳужжатлар лойиҳаларида коррупциявий омилларни аниқлаш мақсадида лойиҳаларни коррупцияга қарши мажбурий экспертизасини ўтказишни;
- фуқаролар, тадбиркорлар, юридик шахслар учун Жамията фаолиятининг очикчилиги ва ошқоралигини, фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорликни, меҳнат жамоасининг коррупцияга қарши фаоллигини ошириш чораларини кўришни ўз ичига олади.

Жамията сиёсатининг мақсади учун Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 27 майдаги ПФ-5729-сонли Фармони билан тасдиқланган 2019-2020 йилларда коррупцияга қарши курашиш давлат дастуридаги асосий вазифа ва топшириқлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Коррупцияга қарши муросасиз муносабатда бўлиш муҳитини яратиш, давлат ва жамият бошқарувида коррупциявий омилларни кескин камайтириш ва бунда жамоатчилик иштирокини кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2021 йил 6 июлдаги ПФ-6257-сонли Фармони талаблари қамраб олинган.

Жамият сиёсатининг асосий йўналишлари қуйидагилардан иборат:

- Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш бўйича фаолиятини норматив-ҳуқуқий ва ташкилий таъминлаш;
- маъмурий ва ташкилий-кадрлар масалалари;
- идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини коррупцияга қарши экспертизадан ўтказиш;
- коррупцияга қарши ички мониторинг ва назорат олиб бориш;
- жисмоний ва юридик шахслар учун Жамият фаолияти очиқлиги ва ошқоралигини, фуқаролик жамияти институтлари билан ўзаро ҳамкорликни йўлга қўйиш.

Жамиятда коррупцияга қарши курашиш ва коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар профилактикаси учун Комплаенс ва коррупцияга қарши курашиш бўлими масъул этиб белгиланган.

Жамиятнинг мавжуд идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари, шунингдек янги лойиҳалар мазмунида ҳуқуқни қўллаш жараёнида коррупцион кўринишларга олиб келиши мумкин бўлган омилларни аниқлаш юзасидан коррупцияга қарши экспертизасини ўтказиш таъминланди.

Жамиятнинг коррупцияга қарши курашиш бўйича фаолиятида эришган ижобий натижалари катори, қуйидаги йўналишлар (соҳалар)да коррупциянинг хавфини олдини олиш мақсадга мувофиқ ҳисобланади:

- Жамият ва унинг тизимидаги корхоналар ва муассасалар эҳтиёжи учун товарлар (ишлар, хизматлар) харид қилишни амалга оширишда;
- Жамиятга, тизимидаги (таъсисчилигидаги) давлат корхоналари ва муассасаларига бириктирилган давлат мулкни бошқаришда;
- Жамиятнинг ташкилий-кадрлар сиёсатида.

Жамият сиёсатида назарда тутилган чора-тадбирларнинг амалга оширилиши Жамият фаолиятида, хусусан, соҳада коррупциявий хавфнинг кескин камайишига (минималлаштирилишига) олиб келади.

II. Жамият сиёсатининг асосий мақсади ва вазифалари

Жамият сиёсатининг мақсади - Жамият ва унинг тизимида коррупцияга қарши кураш тизимини янада такомиллаштириш, фаолиятининг барча соҳаларида коррупция даражасини камайтириш, Жамиятнинг антикоррупцион фаолиятини самарали мувофиқлаштириш орқали унинг вужудга келиш сабабларини бартараф қилиш. Барча даражадаги раҳбарлар ва ходимларда коррупцияга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш.

Вазифалар – Жамият сиёсатидан кўзланган мақсадга эришиш учун қуйидагиларни амалга ошириш талаб қилинади:

- ✓ соҳа ходимларининг ҳуқуқий онги, ҳуқуқий саводхонлиги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш бўйича самарали тизим яратиш, уларда юксак маънавий, ахлоқий ва ватанпарварлик фазилатларини ривожлантириш мақсадида амалиётчи мутахассислар, олимлар ҳамда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларнинг вакилларини жалб қилиш орқали доимий “мулоқотлар майдони”ни яратиш;
- ✓ ходимларнинг малакасини ошириш ва қайта тайёрлашнинг самарали механизмларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий қилиш;
- ✓ йўлқурилиш соҳаси кадрлари малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш институти ўқув дастурларига коррупцияга қарши курашиш бўйича махсус дарс соатларини киритиш ва бу орқали жамиятда коррупциянинг мавжуд бўлган хавф-хатарлари асосида, ўқув материалларини тайёрлаш учун ягона методология талабларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш;
- ✓ манфаатлар тўқнашувини бартараф қилиш ва коррупцияга қарши курашишнинг бошқа йўналишлари бўйича қисқа муддатли ўқув курсларини мажбурий равишда ўташ тартибини жорий қилиш;
- ✓ тизимдаги корхона ва муассасаларнинг меҳнат жамоалари ўртасида “Ходимнинг одоб-ахлоқи ва касб маданияти” мавзусида давра суҳбатлари ўтказиш;
- ✓ соҳани тартибга солувчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар рўйхатини тузиш, уларнинг электрон ва ёзма базасини шакллантириш ҳамда нашр қилиш;
- ✓ соҳага доир қонун ҳужжатларини янада такомиллаштириш юзасидан ишлаб чиқилган лойиҳаларни Жамиятнинг расмий веб-сайтида ва ижтимоий тармоқларда жойлаштириб бориш;
- ✓ соҳа ходимларининг меҳнатидан оммани боҳабар қилиш, ёшларни соҳага жалб қилиш мақсадида, Йўлқурилиш соҳаси ходимларининг бир кунлик иш фаолиятини акс эттирувчи “Йўлқурилишнинг бир куни” мавзусида махсус видеороликни суратга олиш ва Жамиятнинг мажлислар залида олий ўқув юр்தларининг профил ўқитувчилари, талабалари, амалиётчилар ва меҳнат фахрийлари иштирокида, шуниндек, марказий телеканаллар орқали видеоролик премьерасини намойиш қилиш;
- ✓ соҳадаги муносабатларда вужудга келган муаммоларни бартараф этиш мақсадида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини ўрганиб чиқиш самарадорлигини ошириш, соҳада тадбиркорларни қизиқтирадиган энг долзарб масалаларни белгилаш ва улар бўйича манзилли ҳуқуқий тарғибот ишларини амалга ошириш. Жойлардаги (вилоят, туман) ОАВлари орқали аҳолига соҳага доир қонун ҳужжатларининг мазмун-моҳияти ва аҳамиятини етказиш;
- ✓ тадбиркорлар, жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларида соҳанинг мансабдор шахслари ва (ёки) мутахассис ходимлари томонидан коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга йўл қўйилганлиги (қўйилаётганлиги) фактлари тўғрисида билдирилган ахборот (хабар)ларни чуқур таҳлил қилиб бориш ва бундай фактлар аниқланганда айбдорларга нисбатан кескин қонуний чоралар кўрилишини таъминлаш;
- ✓ коррупция ва коррупцияга оид ҳуқуқбузарликларга қарши курашиш бўйича ўз фаолиятларида ижобий натижаларга эришган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва муассасалар тажрибасини ўрганиб бориш ва уни қўллаш юзасидан Коррупцияга

- қарши курашиш бўйича идоравий комиссия йиғилишларида муҳокама қилиб бориш;
- ✓ коррупцияга қарши курашиш бўйича таркибий тузилмалар ва тизимдаги корхоналарнинг амалий ишлари самарадорлигини ошириш мақсадида коррупцион оқибатларга олиб келиши мумкин бўлган йўналишлар фаолиятини мунтазам мониторинг қилиб бориш ва ички назорат механизмларини кучайтириш;
 - ✓ коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар тўғрисида Жамиятага хабар етказиш механизмларини такомиллаштириш мақсадида тадбиркорлар ва фуқароларга коррупция фактлари тўғрисида Жамиятга хабардор қилиш имконини берувчи электрон ва мобил воситаларни жорий қилиш;
 - ✓ коррупцияга қарши тарғибот материаллари (журналистик материаллар, блогпостлар, карикатуралар, буклет, флаер, баннерлар, юмористик асарлар)ни Жамиятнинг марказий аппарата ҳамда таркибидаги корхоналарда барчанинг танишиши учун имкон берувчи стендлар шаклида жойлаштириш;
 - ✓ соҳада коррупциянинг олдини олиш унга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириш мақсадида Жамиятнинг рағбатлантирувчи жамғармасини жорий қилиш механизмларини яратиш, унинг низомини ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.

III. Жамият сиёсатини бошқариш ва унинг ижроси таъминланишини ташкиллаштириш

Жамият сиёсатини умумий бошқариш ва уни назорат қилиш бевосита Жамият раиси томонидан амалга оширилади.

Жамият сиёсатининг таркибий қисми ҳисобланган - “Ўзбекистон Республикасининг коррупцияга қарши курашиш бўйича тадбирлар Дастури”нинг “Масъул ижрочилар” бўлимида белгиланган тадбирлар ижрочилари Жамиятнинг идоравий комиссиясига белгиланган муддатларда амалга оширилаётган ишлар юзасидан ҳисобот беради. Олинган ҳисоботлар идоравий комиссия йиғилишларида муҳокама қилинади ҳамда Жамиятнинг умумлаштирилган ҳисоботини Республика Идоралараро комиссиясига тақдим этиш учун тайёрлайди.

Жамият сиёсати юзасидан тайёрланган ҳисобот ва амалга оширилаётган ишлар ҳақидаги расмий маълумотлар Жамият веб сайтидаги “Коррупцияга қарши кураш” бўлимида мунтазам эълон қилиб борилади.

Жамият сиёсатида белгиланган чора-тадбирларни амалга ошириш билан боғлиқ харажатлар Жамият маблағлари ҳисобидан молиялаштирилади.

IV. Жамият сиёсатидан кутилаётган натижалар

Жамият сиёсатини амалга оширишдан кутилаётган натижалар куйидагилардан иборат бўлади:

Жамиятда бошқарув самарадорлигига эришиш билан бирга коррупцияга қарши курашиш ва уни олдини олиш жараёнларида марказий аппарат ташкилий тузилмалари ҳамда тизимдаги корхона ва муассасалар масъул ходимларининг фаоллигини ошириш;

Жамият билан фуқаролик жамияти институтларининг, тадбиркорлар, жисмоний ва юридик шахслар ўзаро ҳамкорлигини сифат жиҳатдан яхшиланишига эришиш.

Жамият сиёсатини амалиётга тадбиқ қилиш оқибатида 2022 йил якунига қадар қуйидаги натижаларга эришилиши кузатилади:

- Жамиятнинг кадрлар сиёсатига антикоррупцион механизмлар ва ички назоратни тўла жорий этилиши - 100 фоизга;
- идоравий норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини коррупцияга қарши экспертизадан ўтказилиши - 100 фоизга;
- ходимларда коррупцияга оид ҳуқуқбузарликлар содир этиш хавфини бартараф қилиш, шунингдек уларда коррупцияга нисбатан мурасасизлик ҳиссини шакллантириш даражаси - 100 фоизга;
- Жамиятнинг расмий веб сайтыдаги “Коррупцияга қарши кураш” бўлимида бериб бориладиган ахборотларнинг Давлат дастурлари талабларига мувофиқлиги - 100 фоизга эришилиши кутилади.